

Sledujte nás na Instagrame [@hospodarske_noviny](https://www.instagram.com/hospodarske_noviny/) (https://www.instagram.com/hospodarske_noviny/)

10.12.2021, 00:00

Väznili tu aj kráľa Madagaskaru. Posledné úpravy na hrade v Starej Ľubovni sa začnú v júni

Chýba už len rekonštrukcia severovýchodnej hradby, ktorá sa zrútila pred 11 rokmi. Pamiatka je dnes top destináciou v regióne, kroky turistov sem smerujú aj počas pandemického leta.

Zdroj: BUX

Uväznili ho tu a zavreli do veže. Koncom 18. storočia sa však najslávnejšiemu slovenskému dobrodruhovi Móricovi Beňovskému podarilo ujsť, a to doslova pod sukňou ženy, ktorej srdce mu patrilo.

Hovorí sa, že práve tu sa začala jeho cesta, ktorá ho slávnym urobila dokonca aj na Madagaskare. Teraz si záchranu zaslúži samotný hrad v Starej Ľubovni.

Keď sa totiž pre havarijný stav zrútila v roku 2010 severovýchodná hradba Ľubovnianskeho hradu, záchranné práce odkryli pozostatky vojenských kasární.

O tých sa síce vďaka dobovým súpisom zo 17. storočia vedelo, no ich presná lokalita dovtedy nebola známa. O rok neskôr sa teda začalo s rozsiahlym archeologickým výskumom, v rámci ktorého sa našli artefakty ako riad, strelivo, gombíky, hracia kocka, ale aj niekoľko delových strieľní, obytné priestory a pozostatky pecí.

Dnes je nálezisko odkryté a jeho stav zhoršujú nepriaznivé poveternostné podmienky. Ľubovnianske múzeum síce robí všetko, čo je v jeho silách, na zabezpečenie niekdajších kasární, hradného múru a tretieho nádvorja, no iba to nestačí.

Rekonštrukcia je nevyhnutná, a tak bola z ich strany Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky adresovaná žiadosť o finančnú podporu. Rezort jej vyhovel a do obnovy poputuje z grantov Európskeho hospodárskeho priestoru takmer 800-tisíc eur.

„Projekt bude navyše spolufinancovať Prešovský samosprávny kraj sumou vyše 51-tisíc eur. Ďalšie dodatočné výdavky vylúčiť nemôžeme,“ uvádza Dáša Jeleňová, hovorkyňa samosprávy s tým, že projektová dokumentácia je už vypracovaná.

Stačí teda vybrať dodávateľa v rámci verejného obstarávania, ktoré prebehne v prvej polovici budúceho roka. Od júna 2022 by sa za predpokladu získania stavebného povolenia mala začať aj samotná revitalizácia. Jeleňová odhaduje jej ukončenie na rok 2024.

Od začiatku nového tisícročia

Hrad sa tak dočká posledného veľkého investičného projektu. „V rámci mäkkých aktivít chceme navyše vytvoriť stálu sokoliarsku scénu s možnosťou využitia dravcov na aves terapiu a prezentáciu remesiel,“ dopĺňa Otília Barlíková z oddelenia

marketingu Ľubovnianskeho múzea.

Okrem toho sa zrealizuje rekonštrukcia severovýchodnej hradby, studne, respektíve cisterny, tretieho nádvorja, obnova a konzervácia archeologickej lokality a tvorba novej archeologickej expozície. Komplexná revitalizácia pritom kontinuálne prebieha takmer 20 rokov.

„Ide však o viac ako sedemstoročnú národnú kultúrnu pamiatku, ktorá bude neustále potrebovať obnovu,“ tvrdí Barlíková. Jeleňová taktiež dopĺňa, že v roku 2020 tu skolaudovali Palác Ľubomírskych, ktorého rekonštrukcia trvala od roku 2017 a samospráva na ňu poskytla finančné prostriedky vo výške viac ako 1,8 milióna eur.

Ako uvádza rezort investícií, ide o pýchu severného Spiša. Je jednou z 19 pamiatok, ktoré sa zo spomínaných grantov rozhodli podporiť.

„Kultúrne dedičstvo má zároveň potenciál napomôcť rozvoju cestovného ruchu v regióne. Pamiatky nielen obnovujeme, ale im tiež vdychujeme nový život a viac sa otvoria návštevníkom,“ vysvetľuje ministerka investícií Veronika Remišová.

Podľa Jeleňovej sa dlhodobo teší veľkej obľube, a to aj počas pandémie. Spomedzi siedmich múzeí, ktoré má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovský samosprávny kraj, prišlo počas tohtoročnej letnej sezóny najviac ľudí práve sem.

Ľubovnianske múzeum zaevidovalo v danom období 127 600 osôb. V roku 2020 to bolo 163 200 osôb, čo jasne naznačuje, ako sa koronakríza na celkovej návštevnosti podpisuje.

V predpandemickom roku pritom počet turistov presiahol 214-tisíc. *„Gro vtedy tvorili Slováci a Poliaci. V roku 2021 Ľubovnianske múzeum navštívilo 165 454 ľudí, no boli sme zatvorení štyri celé mesiace. Najväčší prepád sme zaznamenali u poľských návštevníkov,“* informuje Barlíková.

Ovešané oceneniami

Aj napriek tomu naďalej ide o top destináciu v regióne, ktorá bola ešte v 50. rokoch 20. storočia takmer ruinou. Dnes sú hrad a aj skanzen prístupné pre ľudí s telesným postihnutím, pre nevidiacich a slabozrakých i pre nepočujúcich. Múzeum tak získava množstvo odborných ocenení.

Lubovniansky hrad vznikol po roku 1292 vďaka iniciatíve uhorského kráľa Ondreja III. V 16. storočí ho prestavali na veľkolepú renesančnú pevnosť a domovom bol pre množstvo uhorských a poľských šľachtických rodov. V polovici 17. storočia svojim opevnením chránil aj poľské korunovačné klenoty.

Posledným majiteľom bol poľský gróf Ján Zamoyski. K najcennejším častiam patrí hlavná veža, ktorá sa zachovala ešte zo stredovekých čias. Dnes sa tu koná aj množstvo podujatí, napríklad obľúbené hradné slávnosti.

*Tento článok ste dočítali vďaka tomu, že ste predplatiteľom Hospodárskych novín.
Ďakujeme, že podporujete kvalitnú žurnalistiku.*

Denný prehľad správ emailom

**Dostávajúte každý deň nové informácie zo sveta politiky,
ekonomiky a biznisu.**

Pred zadaním e-mailovej adresy si prečítajte **pravidlá ochrany osobných údajov a používania cookies**. (<https://hnonline.sk/gdpr>)
Súhlas na odobranie noviniek môžete kedykoľvek odvolať.

ZOBRAZIŤ DISKUSIU (0) ([HTTPS://SLOVENSKO.HNONLINE.SK/15903020-VAZNILI-TU-A](https://slovensko.hnonline.sk/15903020-VAZNILI-TU-A)).